

Градско градинарство – София

e-mail: edible.city.sofia@gmail.com

fb: Градско градинарство - София / Urban gardening – Sofia

web: www.urbangardening-sofia.com

instagram: [urbangardening_sofia](https://www.instagram.com/urbangardening_sofia)

Визия за градското градинарство в София – предложения за мерки и действия

За целите на този документ предлагаме следното определение за градско градинарство, което отразява нашето разбиране за него:

Градското градинарство (или земеделие) обхваща хората, общностите, дейностите и местата, които се фокусират върху отглеждането на зеленчуци, билки, подправки и плодове върху терени, намиращи се в града. Градското градинарство е система, дълбоко интегрирана в градската среда, и по това се отличава от традиционното селско стопанство. Градското градинарство е вградено в структурата на града; то е интегрирано в социалния и културния живот, икономиката, инфраструктурата, градското планиране и метаболизма на града. Градското градинарство е част от хранителната сигурност (food security) на европейските градове. Отглеждането на зеленчуци, билки, подправки и плодове в града за лични, колективни, образователни, интеграционни, терапевтични цели е градско градинарство. Отглеждането на зеленчуци, билки, подправки и плодове върху терени, намиращи се в града, от земеделски производители или търговски дружества, не е градско градинарство (земеделие).

Имайки предвид горното определение, както и своя вече 7-годишен опит като градски градинари, споделяме следните наши предложения за мерки и действия, които да бъдат предвидени във Визията за градското земеделие/градинарство в София:

1. В Част II, Раздел Преференциални наемни цени с оглед наемателите на Наредбата за цените при сделки с недвижими имоти на Столична община, да се добавят физически лица и общности, практикуващи градско земеделие, като цената за тези наематели на недвижими имоти на СО да бъде нулева или символична (1 ст./кв. м/месец). Понастоящем терените за градско градинарство/земеделие не присъстват сред видовете общински имоти, за които се предвижда преференциална цена според действащата Наредба, и единствената възможност в момента е наем на общинска земя по пазарни цени.
2. Да се предвиди възможност живущите в околните блокове да практикуват градско градинарство в дворовете на общинските и държавните училища. В процеса да бъде въввлечено Регионалното управление по образованието – София-град. Достъпът до градините в училищните дворове може да бъде ограничен само до часовете от деня, в които няма учебни занятия, които с предстоящото преминаване на българските училища към едноменен режим ще бъдат достатъчни.
3. В момента в Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община са регламентирани действия само с дървесна и декоративна растителност. Наистина, отглеждането на растения за храна (зеленчуци, плодове, билки и подправки) в зелените площи не е забранено, но има ограничаващи разпоредби. Ето защо искаме в Наредбата да се

предвиди 1% от площта на всеки парк в София да бъде отредена за развитие на градско градинарство. Освен това искаме промяна в чл. 36 (2)11 на Наредбата, където се упоменава, че в зелените площи е забранено "събирането на семена, плодове, резници, брането на билки" и т. н. – дори градските градинари да засадят растения за храна (което не е забранено), този текст забранява прибирането на реколтата. Ето защо предлагаме в текста да се добави "освен в определените за градско градинарство площи, и то от лицата, пряко ангажирани с отглеждането на растенията за храна", или направо да се добави нов член за това какво е разрешено и забранено в зелените площи, отдадени за целите на градско градинарство.

4. Във Визията да бъдат предвидени конкретни начини, по които Столична община да съдейства на градските градинари за достъп до вода.

5. В случаите, в които дейностите на градско градинарство, които обслужват цели, заложи в (А) Стратегиите и програмите на Столична община в различни направления - образование, социални дейности, управление на отпадъците; спорт и младежки дейности; и (Б) в Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на гр. София 2014-2020 г. (Стимулиране на активното гражданско участие, приобщаване на необлаготелстваните, социално слабите и беззащитните; опазване, поддържане и развитие на зелените площи и връзките с планините), Столична община да поеме разходите за изграждане на огради и основна инфраструктура (поставяне на барака за съхранение на инструменти, настилки за пътеки, съдове за вода, компостери).

6. Да се провери има ли нова СТРАТЕГИЯ за управление на общинската собственост на Столична община (в момента публично достъпна е тази до 2016 г.). Ако все още не е приета, да се действа в посока на добавяне на задача за следващия период да се разработи Наредба за реда и условията за осъществяване на градско градинарство/земеделие на територията на Столична община, която:

- да описва конкретни механизми за съдействие от страна на СО и районните администрации при обезпечаването на дейностите с вода за поливане;

- да включва ясно разписани цели и дейности, които да са съобразени с Пътната карта на Европа за ефективно използване на ресурсите COM(2011)571, която поставя за цел "нулево нетно усвояване на земя" до 2050 г. и текущата 20-годишна стратегия за устойчиво развитие на градовете на ООН (Хабитат III), в която са заложи принципите на балансирано, полицентрично градско развитие, чрез стимулиране на производството и консумацията на местни храни и предоставяне на възможности за градско земеделие на гражданите, особено на групите в неравностойно положение.

7. В общинската администрация да бъде назначен координатор, който да отговаря за обслужване на гражданите, желаещи да практикуват градско градинарство. Той да отговаря за:

- предлагане на терени по заявка на желаещи в кратък срок (например 5 работни дни) – от списък с конкретни места с изяснена собственост и др. характеристики.

- сключване на договор за ползване на общински терен с желаещите граждани/сдружения в рамките на 20 работни дни след подаване на заявление.

- когато договорът предвижда извършването на конкретни действия от страна на СО на терена, това да се случи в рамките на 20 работни дни от постигане на съответната договореност.